

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 48 - שנת תשפ"ה גיליון "וילך" - ה' תשרי תשפ"ו, 27 לספטמבר, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "וילך" - שבת שובה - איך מצמיחים שינוי?

בשנת 1971 הוציא אריק איינשטיין את שירו **אני ואתה** (לחן: מיקי גבריאלוב). שיר ובו מסר פשוט: אפשר לשנות את העולם ולהפוך אותו למקום טוב יותר, מבלי לפחד מן הקשיים שבדרך. קריאה לשינוי שקט - לא על ידי מהפכות, אלא אני ואתה, ועוד אחד ועוד אחד...

**אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כלם,
אמרו את זה קדם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.
אני ואתה ננסה מהתחלה...**

שיר המזכיר סדרה ארוכה של 'מתקני עולם' ואדם - אנשים שפעלו בדיבור ובמעשה למען עולם טוב יותר. החל באברהם אבינו ועבור בנביאי ישראל ובהם: ישעיהו, ירמיהו, עמוס ומיכה שקראו לצדק חברתי. אברהם לינקולן - הנשיא שהוביל לביטול העבדות בארה"ב ומרטין לותר קינג - לוחם זכויות אדם בארה"ב ועוד רבים וטובים. וכך, השיר הזה הוא מעין הזמנה להצטרף ל'מתקני העולם', למרות כל הניסיונות וכישלונות העבר ולנסות שוב, מהתחלה.

מהו מקורה של השאיפה לתיקון העולם?!

חז"ל מספרים לנו, שבשעה שבה הקדוש ברוך הוא לברוא את אדם הראשון, נחלקו מלאכי השרת האם ראוי שהאדם יברא. חסד אמר יברא, כי הוא גומל חסדים, והאמת אמרה אל יברא, כי כולו שקרים. צדק אמר יברא כי הוא עושה צדקות, ושלוש אומר אל יברא כי כולו קטטה. מה עשה הקב"ה? נטל את האמת והשליך אותה ארצה וברא את האדם. מול המהלך האלוקי הזה נצבו המלאכים ושאלו: ריבון העולמים מדוע אתה מבזה את מידת האמת שלך?! (ערוך עפ"י מדרש בראשית רבה, ח).

גם יונה הנביא שבסיפורו אנו מפטירים במנחה של יום כיפור התפלא על רחמנותו של הקב"ה כלפי אנשי נינוה הרשעים ואמר: ריבוננו של עולם, מדוע אתה רק "אל חנון ורחום ארך אפים ורב חסד" ונחם על הרעה? (יונה ד, ב) ואיה מידת האמת (והדין) שלך?

המדרש בו פתחנו, מתאר מעין 'הערכת סיכונים' לעתידו של העולם לאור תכונותיו של האדם. אדם שחסרונותיו - השקרים וקטטות, מטילים צל כבד על ה"כדאיות" של בריאתו. אולם תגובתו של הקב"ה הינה תמוהה. מה טעם בהשתקת האמת והשלכתה ארצה?! איך זה פותר את הבעיה?!

---

¹ יונה חוזר כאן על מידותיו של הקב"ה כפי שאמר אותן משה רבנו בתפילתו: "אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת" (שמות לד, ו), אך הוא השמיט כאן בדבריו את מידת האמת.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

מתברר כי האמת הושלכה ארצה לא לצורך השתקה וסתימת פיות, אלא כדי להתחיל מהלך חדש שיאפשר את בריאת האדם, בבחינת: **"אָמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח"** (תהלים פה, יב). תהליך שייצור אמת² המותאמת ליכולותיו של האדם, מתוך **תהליך** של צמיחה וגדילה, ומתוך מאמץ משותף - אלוקי ואנושי, גם יחד.

ומן הדברים עולה כי הצורך והשאיפה לתיקון העולם, נובעים (באופן קבוע) מן העובדה שהעולם נברא דווקא כיצירה לא מושלמת...

לאור האמור נוכל לראות גם את תהליך התשובה, כחלק מן התפיסה של הצמחת השינוי ותיקון העולם והאדם. התשובה הינה מתנה אלוקית המאפשרת לאדם להתחרט ולתקן את מעשיו לאחר, ב'מנהרת הזמן'. מתנה שהיא מעל ומעבר לכל הגיון וגם לטבע האנושי וגם היא מתבצעת **כתהליך** של שיפור אישי, בבחינת 'תשובה מארץ תצמח'.

אולם, האם השלכת האמת ארצה מלמדת שהקב"ה הינו וותרן גמור הנוהג רק בחסד וברחמים וכל אחד יכול לחיות על פי האמת הפרטית שלו - כרצונו?! לא ולא. מתנת התשובה - המחילה והסליחה, החסד והרחמים, הכפרה והטהרה והנהגת 'לפנים משורת הדין', נועדו רק למי שבאמת מנסה 'לעשות פרסה' ולהשתנות. רק למי שמנסה לצמוח ולהצמיח. רק למי שבאמת רוצה להצטרף לחבורת 'מתקני העולם'.

ניתן אולי לומר שסידרת המאורעות של השלכת האמת ארצה, בריאת העולם ובריאת האדם (ולידתו של כל אחד ואחד מאיתנו), ורעיון התשובה, כל אלה יחד הם בבחינת **הזמנה אלוקית לאדם, לדואט או ל'ריקוד' משותף. בוא אתה ואני - ביחד, נשנה ונתקן את העולם.**

אתם (כל אחד ואחד מכם, לחוד וביחד) תעשו את הצעד הראשון שלכם ואני אעשה את שלי: "שובו אלי (ורק אז) וְאֶשׁוּבָה אֲלֵיכֶם" (מלאכי ג, ז).

וכך, בערב יום כיפור, ניתן לראות את רעיון התשובה כהזדמנות וכהזמנה אלוקית - כקריאה לאדם: **אָנִי וְאַתָּה נִשְׁנֶה אֶת הָעוֹלָם**. נכון, ניסינו את זה כבר בשנים קודמות ולא תמיד הצלחנו, אבל **אֵין דָּבָר זֶה לֹא נוֹרָא**.

בא שוב, **אָנִי וְאַתָּה נִנְסֶה מִהֲתַחֲלָה...** ואפשר להתחיל 'בקטן'...

"שובו אלי וְאֶשׁוּבָה אֲלֵיכֶם".

הפרכת שבת שלום, שנה טובה, ולאחר חתימה טובה

התפילה ליוצא, משה רבינו

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת! הפץ בין חבריך.**

---

² המילה אמת הופיעה במדרש במשמעות של ההיפך מן השקר. אולם כאן ניתן להרחיב ולומר שהכוונה היא לכלל הערכים והעקרונות האלוקיים הנדרשים מן האדם.